

JAUNAIS CEĻS

AGROFIRMAS «KRASNIJ OKTJABRĪ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

Zem Oktobra karoga

ROMUALDS KAVINSKIS,
agrofirms «Krasnij Oktjabrj»
ģenerāldirektors, PSRS Augstākās
Padomes deputāts

47. gadu, kad vasara ir piibriedā, atzīmējam savas republikas atdzimšanas dienu. Padomju vara Latvijā nodibinājās un īsu laiku pastāvēja 1919. gadā. Bet darba tauta nepaguva ar pilnu sparū izvērst sociālistisku celtniecību, kad uz gariem divdesmit gadiem bija jānonāk reakcijas žņaugos, jākjūst par piedēkli Rietumeiropas kapitālismam. Bet arī padomju varas atjaunošanās priekam 1940. gadā nebija lemts ilgi sildīt mūsu sirdis. Tikai pēc vācu fašistu pilnīgas padzīšanas 1945. gada vasarā mēs varējām uzelpot, mūsu mazā latviešu tauta, kas tik daudz izcietusi gadsimta sāma brazmainajos gados, beidzot varēja justies liela un līdztiesīga ar citām domju tautām. Ar brālīgo republiku palīdzību nepieredzēti īsā laikā sadziedētas kara cirstās brūces, atjaunotas sagrautās pilsētas, tautas saimniecība.

Latvieši ir zemkopju tauta, masas savā milzīgajā vairākumā aktīvi piedalījās kolektivizācijā, jo zināja un saprata, ka tikai tāds ceļš var aizvest pie pārticības. Tas deva spēku pārvarēt pretestību, atsevišķu nacionālistisku spēku naidu un arī pirmo gadu grūtības. Latgalē visas jaundibināās kolektīvās saimniecības neizcēlās ar turīgumu, jo mantojumā no iepriekšējām iekārtām bija sagēnušas postu un nabadzību. Te tad arī bija vajadzīgs zemnieku sīkstums, neatlaidība, godaprāts, ticība nākotnei. Un tas ir palīdzējis. Turpat četros gadu desmitos kopā kolhozu izveidošanās tieši Latgalē ir izdarījusi milzīgu soli uz priekšu. Lai kur brauc un ej, visur atradīsi spožus, jaunus kolektīvo saimniecību centrus, sabiedriskās ielražošanas objektus. Sevišķā valsts uzmanības lokā, baudot pastiprinātu atbalstu un palīdzību, bijušās tieši tās saimniecības, kur dažādu iemeslu dēļ vēl arī tagad neiet kā gribētos.

Nebija izņēmums arī mūsu kolhozs. Piecdesmitajos gados par to runāja kā atpaliekošu un nabadzīgu saimniecību — saglabājusās to lauku dokumentālās liecības. Domāju, ka saimniecības ļaudis, partijas pirmorganizācija, vidējā posma vadītāji, jaunie speciālisti, kas nebija baidījušies atnākt strādāt šajā nostūrī, jau tolaik izprata cilvēciskā faktora izšķirošo nozīmi. Āudis sāka domāt līdzi, rēķināt līdzi, meklēt efektīvākos variantus. Attīstījām lopkopību, pēnācīgu vietu sējumu struktūrā ierādījām citām kultūrām, izstrādājām un ieviesām zinātniski nopamatoātu saimniecības sistēmu. Jo liela vērtība tika vērtīa lopkopības attīstībai un nodrošināšanai ar pietiekamu barības bāzi.

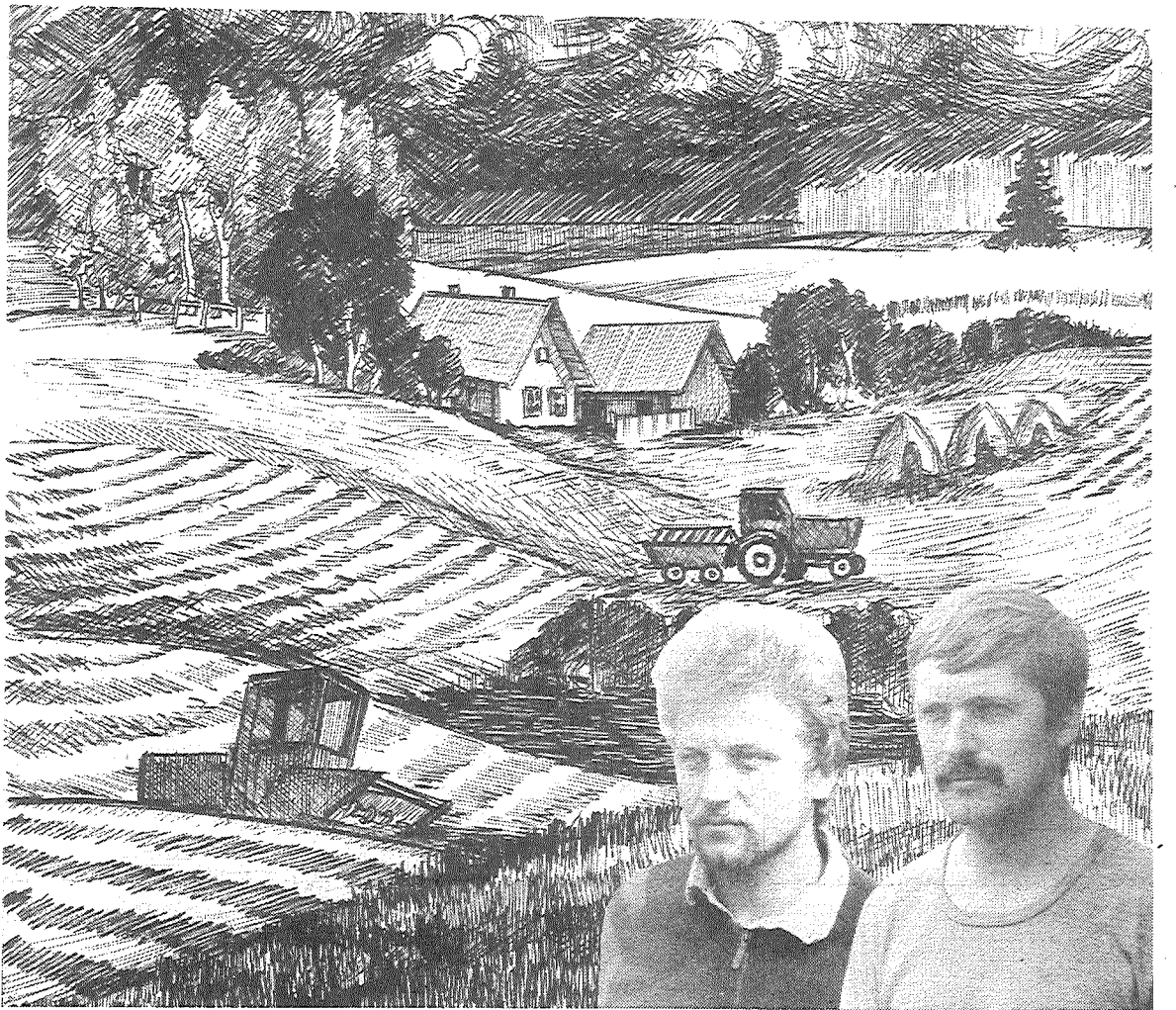
Būtībā viss, ko veicam, ir elementāras lietas. Soli pa solim sagaravojamies tam, lai kaut mazliet, tomēr ietu pa priekšu notikumiem, un tā, lai strādātu atbilstoši dzīves prasībām. Tās pieaug ar paātrinājumu, kuram ir jānoturas līdzī. Ja ir iekšējie spēki, rezerves — nav grūti. Mūsdienu saimniecības pamatprasība ir pašfinansēšanās un pašapmaksāšanās — tam saimniecība gatava. Savā zonā pirmie esam spēruši arī otro soli — iesākuši lauksaimnieciskās ražošanas un rūpnieciskās produktu pārstrādes integrāciju. Tiem ir stipra bāze. Tagad mūsu agrofirms pamatfondu kopīgā summa sastāda 35 miljonus rubļu, no kuriem kolhoza daļa ir 19 miljoni. Vairāk par 90 procentiem saimniecības ienākumu dod lopkopība — galvenā mūsu nozare. Tīrie ienākumi sastāda trīs četrus miljonus rubļu gadā.

Laiks ir nepielūdzams, nav apturams. Ja mēs tagad atskatāmies uz noietao ceļu, tad tas, izrādās, strādājis mūsu labā, jo mūsu cilvēki bija pratuši visu tā ievirzīt. Viņiem grūtos brīžos nenolaidās rokas, grūtības tikai deva lielāku sparū. Arī tagad darbs saimniecībā nav pastaiga vai izprieca, tāpat kā maize nekad nav bijusi bez garozas un nebūs. Savas problēmas ir arī tagad, kad dzīve izvirzījusi jaunās, augstās prasības, kad noteikti jauni uzdevumi un jaun. apvāršņi.

Mēs dzīvojam Liela Oktobra jubilejas gadā. Pirms septiņiem gadu desmitiem tā pavērtais ceļš ir devis iespēju mums sasniegt visu, kas mums tagad ir. Mēs esam lepni, ka vairāk nekā pusi no šī ceļa mūsu republika nosojojusi lielajā padomju tautu saimē. Un varam lepoties, ka tieši mūsu laikos — revolūcijas sākuma lielās jubilejas gadā — partija un padomju valsts nākušas klajā ar lēmumiem par jauniem, milzīgiem pārkārtojumiem dzīves visās jomās. Turpinot PSKP XXVII kongresā izstrādāto kursu, partija izvirzījusi grandiozus revolucionārus mērķus šā gada: janvāra un jūnija Plēnumos. Drīz pēc PSKP CK jūnija Plēnuma notika arī PSRS vienpadsmitā sasaukuma Augstākās Padomes septītā sesija, kurā, ieturot partijas kardinālo pārkārtojumu kursu, pieņemti likumi un lēmumi ar ārkārtīgi svarīgu valstisku nozīmi. Tie skar ne tikai mūsu tautu dzīvi, kuru brālīgajā saimē kā līdzīga starp līdzīgām zied Padomju Latvijā, bet tie ir skola citām sociālistiskās sadraudzības valstīm, visiem pasaules progresīvajiem spēkiem. Sesija pieņēma likumu par svarīgu valsts dzīves jautājumu visas tautas apspriešanu, lēmumu par tautas saimniecības pārkārtošanu un citus dokumentus, kas vērsti uz padomju dzīves demokratizācijas padziļināšanu, uz kardināliem pārkārtojumiem ekonomikā.

Mēs esam gatavi tiem. Zem padomju karogiem mūsu kolhoza zemniecība ir nogājusi slavenu ceļu. Tagad tā vēl stiprāka kļuvusi savienībā ar strādniekiem, kuri tāpat devuši savu ieguldījumu un gatavi uzņemties jaunus, lielākus uzdevumus.

Kolhoznieku un strādnieku savienības, kura cieši integrēta vienā uzņēmumā agrofirmā, radošais spēks nav izsmejams. Un mēs aizvien drošāk iesim uz priekšu kopā ar visām padomju tautām.

Savas republikas atdzimšanas — Padomju varas atjaunošanās — 47. gadadienu ar augstiem darba rādītājiem sagaida kolhoza avangards — mehanizatori. Pavasara jauku darbos un tagad, lopbarības sagādē, teicami strādā mehanizatori Aivars Pokšāns no 1. ražošanas iecirkņa ar smalcinātājpļaujmašīnu E-281, un otrā ražošanas iecirkņa zāles pļāvējs Aleksandrs Ruazāts ar placinātājpļaujmašīnu E-302.

Sējumu skatē

Visas druvas sakuplojušas, stiebrāugi un ziemāji noziedējuši, zied kartupeļi un zirņi. Bet rapša platības jau plaujamas, pavisam dzeltenī kļuvuši pirmie iesētie miežu lauki. Tātad, tepat durvju priekšā ir ražas dienas. Un neilgi pirms tām, aizvadītajā nedēļā, notika lauksaimniecības kultūras skate, ko rīkoja agroprieciskā apvienība.

Iepazinusies ar saimniecības laukiem, komisija, ko vadīja Monika Kokoreviča, deva augstu novērtējumu — 91 balle (no 100). Tā ir augsta atzinība, tomēr mums jābūt paškritiskiem. Sējumi sola labu ražu, savlaicīgi veikti visi agrotehniskie pasākumi, pietiekama kārtība ir papuvēs. Uz šī fona jo vairāk duras acīs pus-

apļautie melioratīvie novadgrāvji, nezāļu kolonijas pie dažiem laukiem, gar ceļmalām. Ir masīvi, par kuriem, ne to apkaimi nevar pateikt neko sliktu, bet, lūk, pagadās arī pa šādai ainai.

Labākā stāvoklī jābūt zirgu ganībām, to uzturēšanai brīžiem pietrūcis īstās vērtības.

Juris KAUSA

PADOMJU LATVIJA MŪŽOS LAI DZĪVO,

Vai jums ir ideja?

Atmiņā man arī 1941. gada 1. Maija svētki. Ar dziesmām un karogiem sanācām Riebiņu ciema laukumā. Skolas direktors Apšenieks teica runu. Cilvēkos bija daudz enerģijas un entuziasma. Daudz ko būtu varējuši izdarīt, bet nepaguvu».

Atmiņā ataukst arī dažas kara epizodes:

— 1941. gada augustā netālu no Riebiņiem tiek nošauti ebreji. Bet Stepanovi savā mājā slēpj kādu ebreji.

— 1942. gadā policistu ielašanās pie Artemija Balalajeva un slēptā karavīra atrašana. Uz kreisās rokas viņam bijis rakstīts — Saša.

— 1943. gada 18. februāris — Grigorijam 18 gadu. Viņu apcietina un aizved uz Preiļiem. Visus nostāda četrās rindās. Ir liels sniegunis. Pamanījies nokļūt pēdējā rindā un, neviena neievērots, aizmukt. Līdz pat 1944. gada 29. jūlijam slēpjas Preiļos un ir kalēja palīgs.

— 1944. gada 12. augustā Grigorijs Stepanovs jau ir ierindā. A. Jerjomenko komandētās Baltijas 2. frontes 207. divīzijas 594., bet vēlāk — 597. pulkos. Piedalījās Madonas, Ļaudonas, Ērgļu atbrīvošanā. Kaujās pie Rīgas 15. septembrī tika smagi ievainots. Ir medaļa par droširdību. Un arī otrās grupas invalīdāte.

Bet Grigorijs Stepanovs palika ierindā. 1949. gadā viņš bija pirmais kolhoza priekšsēdētājs «Mūsu Dzimtenē». No 1950. līdz 1975. gadam — noliktavas pārziņis. Arī tagad joprojām strādā. Viņš ir no tiem cilvēkiem, kuriem dzīvot — nozīmē strādāt. Sarunājoties ar viņu, atcerējos teicienu: «Būt cilvēkam nozīmē apzināties, ka ikviens ķieģelis, ko tu iemūrē, palīdz celt pasauli».

Lasot par Lielā Tēvijas kara dalībniekiem, bieži liekas, ka tiek dziedātas slavas dziesmas. Varbūt arī man tā iznāca. Bet nevajaga aizmirst, ka šī «slavas dziesma» ir nopelnīta ar asinīm. Un viņi jau nemaz negrib, lai viņus slavē. Dzīve bija tā iekārtojusi, ka viņi nevarēja dzīvot savādāk.

Nevarēja un viss.

Kristīne JONIKĀNE

Komjaunatne. Komjaunieši. Jautājumi, kas saistīti ar tiem, ir bijuši aktuāli vienmēr. Un ne tikai aktuāli, bet bieži vien arī sāpīgi. Visbiežāk jau vienaldzīgu un skeptisku nopūtu pavadīts šis «sāpju bērns» soļo tālāk. Citi varbūt iebildīs: kas tad tur diskutējams? Tas ir formālisms! Jā, varbūt. Bet palūkosimies dziļāk. Kas tad veido komjaunatni? Jaunieši vecumā no 14 līdz 28 gadiem. Jauni cilvēki, ar dzīves rutīnu vēl nesaindējušies. Varbūt paradoksaļi, bet arī ar ideju pilnīgu trūkumu.

Kādā skolā pirms paskata un pārvēlēšanu sapulces pie zāles durvīm bija nolikta kastīte — ierosinājumiem. Diemžēl neviens priekšlikums tajā neatrada vietu. Vienīgi konfekšu papīri. Tad, lūk, kādā līmenī mums ir ideju pilna galva! Visur tā nav. Bet šo gadījumu atcerējos, sarunājoties ar agrofirma «Krasnij Oktjabrj» komjauniešu sekretār. Tatjanu Ivanovu. Viņa pati saka:

«Man jau rajona komjaunatnes komitejā teica rakstīt rakstu. Par problēmām, par sāpīgiem jautājumiem. Bet es pārdomāju. Ar vienām un tām pašām problēmām taču sašaras ikviena organizācija. Runā daudz un visur. Domāju, ka pēc komjaunatnes kongresa kaut kas mainīsies, bet nekā».

Tatjanai ir sevišķi grūti. Par sekretāri viņa strādā tikai kopš marta. «Būtu zinājusi, kas tas par darbu, nebūtu uzņēmusies. Pirms tam ne ar ko tādu saskares nebija. Pieredzes pilnīgi nekādas», — atzīst Tatjana.

Viņas vadītājā organizācijā ir 224 komjaunieši. Tas ir daudz. Iepazīties ar grūti. Trūkst pieredzes darbā ar jauniešiem. Varbūt ne tikai pieredzes, bet arī organizatora talanta. Griba un vēlēšanās gan ir. Par to liecina noorganizētais brauciens uz Rundāles pili. Pietiecas 30, bet brauca tikai 11 cilvēki. No tiem vien 3 agrofirma jaunieši. Interesanti, kopš kura laika mūsos tāda nevēlēšanās apskatīt skaisto, dziļāk izziņāt vēsturi?

Pavasārī tika organizētas talkas parka uzkopšanai. Taču piedalījās galvenokārt skolnieki. No komjauniešiem apmēram 10.

Atkal nekā. Gribot negribot rokas nolaižas.

Kā zināms jauniešu agrofirma daudz. Pietiekoši. Arī kultūras namam nekādas vainas. Bet deju kolektīvu tā arī neizdevās noorganizēt.

Riebiņos tiek celts jauns tirdzniecības centrs. Varbūt tur atrastos vieta arī kafējnīcai? Vismaz kāda sanāksšanas vieta...

Runājot par komjauniešu pilnsapulcēm, Tatjana tikai smagi nopūšas:

«Nav jau iespējams savākt visus kopā. Sevišķi vasarā. Laukos taču tik daudz darāmā. Siera rūpnīcā gan ir bijušas. Arī linu fabrikā. Tur ir arī labs sekretārs».

Tatjanai bieži nākas dzirdēt iebildi: nemaksāšu biedru naudu un viss. Kāpēc man tā jāmaksā? Ko man dod komjaunatne?

Tad var tikai pajautāt: kāpēc komjaunatnei kaut kas jādod tev? Ko tu dod tai?

Droši vien mūsos pārāk daudz vienaldzības un domas par to, ka nevajag neko darīt. Nevajag neko iesākt. Tik un tā neizdarīs. Neko nepanāks. Ļoti bieži tā arī ir. Diemžēl pat pārāk bieži.

Un vēl Tatjana Ivanova saka: «Man liekas, ka ir taču cilvēki, kas grib un var strādāt».

Uz pavasara pilnsapulci, kurā ievēlēja Tatjanu, siera rūpnīcas komjauniešus gandrīz vai ar varu pēc darba sasēdināja autobusā un atveda. Nebija pat intereses uzziņāt, kāda izskatās jaunā sekretāre...

Citi varbūt sacīs: nav vērts uztraukties un tik gari spriedlēti. BET VARBŪT TOMĒR JUMS IR KĀDS PRIEKŠLIKUMS VAI IDEJA KĀDAM NEPARASTAM PASĀKUMAM? NETURIET SVECI ZEM PŪRA! JA NU IZDODAS?

Kristīne JONIKĀNE

SAVĀDĀK NEVARĒJA

Daudzi, kuri 1940. gadā bija vēl puīšēji, Lielā Tēvijas kara gados — jau karavīri. Arī Grigorijs Stepanovs. Viņš saka: «Mēs jums ceļu atbrīvojām». Pāris vārdu, bet aiz tiem taču visa dzīve. Dzīve, kas pavadīta ierindā.

Ir grūti rakstīt par cilvēku, kuru labi pazīst visā apkārtnē. Šoreiz varbūt ne tik daudz par viņu, kā par piedzīvoto un pārdzīvoto. Lūdzu Grigoriju Stepanovu dalīties atmiņās par laiku, kas pavadīts cīņoties. «1940. gads atmiņā palicis spilgti.

Toreiz man bija 15. Iesniezdu dokumentus, lai iestātos komjaunatnē, bet nepaguvu — sākās karš. Atceros, kā dibināja kooperatīvus. Tas laiks bija skaists. Vakoros cilvēki sanāca kopā, dziedāja, dejoja. Visapkārt skanēja daudz smieklu, valdīja jautrība. Svētdienās atpūtāmies visu dienu. Savukārt, kad strādājām, tad strādājām pamatīgi. Ļoti populāri bija «sarkanie stūrīši». Tur sanāca cilvēki, diskutēja, apsprieda jaunumus. Bija tādi cilvēki, kas visu vadīja — Averjans Harlamovs un Artemijs Balalajevs.

Lasot par Lielā Tēvijas kara dalībniekiem, bieži liekas, ka tiek dziedātas slavas dziesmas. Varbūt arī man tā iznāca. Bet nevajaga aizmirst, ka šī «slavas dziesma» ir nopelnīta ar asinīm. Un viņi jau nemaz negrib, lai viņus slavē. Dzīve bija tā iekārtojusi, ka viņi nevarēja dzīvot savādāk.

Nevarēja un viss.

Kristīne JONIKĀNE

Attēlos: tāda viņa ir — Mainules maiņa: Aleksandrs Sokolovs, Jānis Vilcāns, Marija Madelāne, Antonija Veigule un pati

maiņas meistare; Lidija Mainule (augšā) un laborante Biruta Urča. Autora foto

Mainules maiņa

Agrofirma siera rūpnīca ir viens no jaunākajiem uzņēmumiem rajonā. Kad tā sāka ražot pirmo produkciju, citi jau bija nostabilizējušies. Lai pilnīgāk nodrošinātu iedzīvotāju pieprasījumu pēc šī pārtikas produkta, kas ir ļoti iecienīts un ko lietojam katru dienu, te pastāvīgi pilnīgu ražošanas procesu, ievieš modernāko iekārtu, mūsdienīgas tehnoloģiskās līnijas. Tas viss dod iespēju ievērojami paaugstināt darba kultūru un ražīgumu. Tiek darīts viss, lai produkcija, ko izlaiž rūpnīca, tāpat būtu augstas kvalitātes. Diemžēl, ne vienmēr izdodas un lielāko tiesu tādēļ, ka rajona saimniecības vēl nav iemācījušas ražot augstvērtīgu pienu.

Sagaidot Padomju Latvijas jubileju, kolektīvs ievērojami pārsniedzis visus savus rādītājus, tajā skaitā arī galveno — siera ražošanu. Izgatavotas 2475 tonnas Baltijas siera (pirmajā pusgadā), bet plānā bija paredzētas 2220 tonnas. Sasniegtie tempi nav mazinājušies arī uzsākot otro pusgadu. Jūlijā paredzēts ražot 500 tonnas Baltijas siera, bet katru dienu glabātavā, kur tam jānogatavojas, tiek novietots pa 17 tonnām produkta. Citiem vārdiem, dienas uzdevumi izpildīti. Un var droši apgalvot, ka mēneša plāns arī tiks pārsniegts.

Siera gatavošanas ceļā strādā divas maiņas, abu veikums ir aptuveni līdzsvarojams. Vienu no tām vada laba speciāliste Lidija Mainule. Nesen meistare nosvinēja savas dzimšanas 33. gadskārtu.

Kolektīva apņemšanās ir godam sagaidīt Lielā Oktobra 70. gadadienu, pirms termiņa izpildot desmit mēnešu darba uzdevumu.

A. MEZMALIS

SPOŽA LAI PADOMJU VAINAGĀ MIRDZI!

PIE Monikas Daugavietes ar uzrunu «skolotāji!» vērsas jau vairāk nekā četrdesmit gadus. Toreiz, 1946. gadā, viņa pabeidza vidusskolu, iestājās neklātienē un sāka strādāt Preiļu skolā.

Par skolotājas gaitu sākumu pedagoģe stāsta:

— Pēckara gadi — grūti katram cilvēkam, visai zemei. Vispirms vajadzēja atjaunot izpostīto, tikai tad varēja domāt par skološanu. Tāpēc mācību gada sākumā skolā bērnus varēja gandrīz uz pirkstiem saskaitīt. Tikai ap Jauno gadu sanāca tā pie piecdesmit, sadalījām klasēs. Visi tādi izvēģuši, nomocījušies, bet actiņas tā vien spīd, ka tik ko jaunu uzzināt. Viņus ar mūsdienu jauniešiem salīdzināt nevar. Pēckara bērni, apbrušēti ar grūtībām, prata pārvarēt tās, saprata, ka dzīvē nekas viegli nenākas. Viņu raksturīgākās iezīmes: strādātīgums, zinātkāre. Mūsdienu skolēniem piemīt liela erudīcija, viņi ir zinošāki, intelektuāļi, bet arī kūtāki, bieži vien neīsti savās emocijās. Sāpīgi, ka viņi neizprot pašu galveno — darba vērtību.

Kādi bijām mēs, pirmo pēckara gadu skolotāji? Mūsu darbs nebija tikai skolas sienās, ar bērniem. Kaut vai tas pats 1946. gads, kad

desmitnieku turpinām savu gaitu pa mājām. Paraksti krājas. Tā ārkāļi esam pie vieniem istabā, te pēkšņi saimniece grābj mani aiz vienas rokas, desmitnieks aiz otras, klusēdami ierauj kādā telpā un aizgrūž aiz skapja. Manus papīrus ar parakstiem desmitnieks ātri paslēpj zem un virs skapja.

Pa logu paspēju samantīt vīrus ar šautenēm. Tie nu ir iekšā, pārmeklē māju un atrod mani. Noprātina, kas esot un kāds mans uzdevums, bet neaiztiek. Kad bandīti ir prom, desmitnieks man vairs neļauj iet pa mājām — esot apredzēta. Saku, man jātiek uz pilsētu, rīt taču skolas diena. Nē, pa nakti nevarot iet, agri no rīta viņš pats mani aizvedīsot ar zirgu. Tā paliku pie desmitnieka.

Naktī viņa namam logi, durvis ir, arī sauc: «Dod mums viņu šurp, mēs parādīsim, kā padomju varai kalpot!» Tik ilgi laužas, kamēr iekšā ir. Desmitnieks, lāga cilvēks, mani izglāba, — tie no meža aizgāja, mani neaizskāruši. Otrā dienā agri no rīta biju atpakaļ skolā.

Tāpat skolotāji palīdzēja kolhozu dibināšanā. 1949. gadā staigājām pa mājām, agitējām.

Tā mūsu darbs saistījās ne tikai ar jaunatni, bet arī ar

SKOLOTĀJAS MŪŽS

tikko sāku strādāt. Latvijā tika vāktas pārtikas labprātīgās nodevas, lai mums tuvākajām robežpublikām — Baltkrievijai, Krievijai — palīdzētu cīņā ar badu. Šajā akcijā aktīvi iesaistījās skolotāji. Arī mani kolēģi no Preiļu skolas un es, devīnpadsmitgadīga meitene, apstaigājām desmities (sādžu iedalījums) un lūdzām, lai nodod virs normas maizi.

Jo spīgti atceros dienu neilgi pirms Ziemassvētkiem. Mēs, skolotāji no Preiļiem, dodamies uz Bindariem. Satiekos ar sev iedalītās desmities «priekšnieku» — desmitnieku; mums līdzī nāk jauns puisis no tā pagasta. Tikko uzsākam ceļu, tā no mugurpuses viens ar šauteni rokās sauc, lai stājoties, citādi šaušot. Desmitnieks tik atmet ar roku. Ejam tālāk, bet tas tur aizmugurē izšauj arī. Apstājoties. Sis pienāk klāt, prasa desmitniekam par mums ar to pusi. Es esot viņa radu skuķis — tā desmitnieks. Bandīts notic. Bet puisis pazīst — esot padomju varas palīgs. Nemšot ciet, tikai vienam negriboties rokas smērēt, pēc palīgiem jāaiziet.

Mūsu trešais ceļabiedrs — kājas pār pleciem. Savukārt mēs ar

cilvēku audzināšanu vispār.»

Monika Daugaviete Riebiņos sāksusi strādāt ar 1963. gadu. Lai gan, — jau iepriekš te aizvadīti divi gadi: 1956. un 1957. gads. Viņa, kaut pēc diploma ģeogrāfe, pasniedz vācu valodu. Paskaidro:

«Skolotāju, dabas zinātņu speciālistu, pietika. Bet nebija, kas māca valodu. Nu un tad izlēmu, ka varētu es. Savā vidusskolas laikā jau no 3. klases mācījos šo valodu un vēlāk biju apguvusi labi.»

1975. gadā Riebiņos uzcēla jauno skolu. Tagad tā ir vidusskola bērniem ar apmācībam krievu valodā un astoņgadīga latviešu skolēniem.

Starp citu, Riebiņu skolā Monika Daugaviete ir ilgi bijusi mācību pārzine. Manuprāt, te spīgti atklājas kolēģu uzticēšanās pedagoģei, viņas cilvēciskās īpašības un vadītājas dotības.

Ieejam Monikas Daugavietes mācību kabinetā. Vispirms acīs krīt bezgala daudz puķu. Podos un vāzēs; zaļas, dzīvīgi spīdīgas lapīņas un sauso puķu kompozīcijas. «Tās — mana vājība», — smaida Monika. Pie kabineta sienām

glīti, gaumīgi stendi par elementārākajiem vācu valodas jautājumiem: vārdu locīšana, pareizās galotnes utt.

«Uzskatāmo agitāciju gatavo paši skolotāji. Zīmēšanas skolotāja mūs konsultē. Kad vajadzīgs ir acu priekšā, skolēns ātrāk iegaumē, tāpat atbildot jūtas pārliecinātāks par savām zināšanām», — Monika Daugaviete ievērojusi.

Monikas Daugavietes vācu valodas kabinets patīkami atgādina istabiņu paša mājās, te ir tik jauki un mājīgi. Skolēniem laikam ir patīkami mācīties tādā klasē?

«Redziet, tas ir dabiski, ka lauku bērnam ir izteiktāka atbildības sajūta par savu mācību, darba vietu nekā pilsētniekam. Mums ir ciešāka saikne ar to visu, tāpēc arī saimnieka attieksme. Piemēram, šeit gandrīz nekad neredz papīrus mētājamies pa grīdu vai zāli. Vai tas, kā tiek āzvērtas durvis. Pilsētnieks vārumā gadījumā tās aizcirtīs, laukos dzīvojošais — klusi nospiedīs rokturi, — pie mums nav pierasts pie skaluma.»

Aplūkojam fotogrāfijas. Skolotāja lepnī rāda:

«Raug, te manas meitenes pie Lenina stenda, te mana klase iesudējusi ludziņu «Kumeļa perēšana.»»

Prasu par viņas audzināmajiem. «Man personīgi ir bijušas tikai divas audzināmās klases. Viena no tām skolu beidza pagājušo gadu. Es ar viņiem kopā biju piecus gadus. Pēc izlaiduma jutos gan kā skaistu, grūtu darbu veikusi, gan kā drusciņ vientuļā kļuvusi.

Katram skolotājam noteikti būtu jāņem klase audzināšanā. Ja tu atnāc uz skolu, lai novadītu tikai mācību vielai atvēlētās minūtes un ej prom, tad tāds pusskolotājs vien esi. Jābūt tai mūsdieniskajai saiknei: skolotājs un bērns, kuram tu esi paraugs.

Saprotams, klases audzinātājam ir bezgala daudz visādu rūpju, tās nevar kompensēt piemaksa par klases audzināšanu. Jārīko ekskursijas, jāplāno darbuzaudzināšana, bet to visu var paveikt, ja tici — rezultāti būs. Gods godam, ar saviem skolēniem varu būt mierā.

Mūsu skolā izveidojusies tāda tradīcija — katra pavasara brīvdienās braucam uz Rīgu. Tur mums plaša kultūras pasākumu programma. Tāpat esam izbraidījuši skaistākās Latvijas pilsētās. Zēl tikai, ka ekskursijās nedodas visa klase, zēni parasti «atturas». Bet tieši šādos, ār-

pusskolas pasākumos, veidojas kolektīvs, tiek vispusīgāk iepazīts klasesbiedrs.

Arī strādājām kopā — skolas laucīnā. Lauku skolās vasarās bērni pa lielākajai daļai strādā vai nu kopā ar vecākiem, vai iekārtojās darbā individuāli. Šai sistēmai ir viens mīnuss — nevar kontrolēt, vai kāds nevaļojas pa māju. Parasti no darba nevar izvairīties, gluži vienkārši, tas ir mums visapkārt.»

Lūdzu Moniku Daugavietē salīdzināt mūsu paaudzi ar savu jaunības dienu vienaudzi. Vai mēdzat lietot teicienu «kad mēs augām, tad gan tā negāja?»

«Es jau sacīju, ka tagad jaunatne ir intelektuāla, zinošāka.

Skolotāja runā un ne mirkli viņas seja nezūd smaida blāzma.

«Jūs laikam neesat dusmīgā skolotāja tips» — neatturos pavaicāt.

Viņa smaida:

«Nē, dusmīga neesmu. Toties viens otrs skolēns gaužas, ka par stingru ņemot gan. Nu, bet, turpinot mācības cītur, viņi saka man paldies, — citi muļļājoties ap lietām, kuras pie mums ielāgotas jau sen.»

Monika Daugaviete stāsta vēl daudz. Skolotājas mūžu neizstāstīt. Jo skolotājs ir arī viņa skolēni. Viņa mūžīgais turpinājums...

Sandra ZAICEVA

Šodien galvenais — augsti darba tempi un kvalitāte

SLAUCĒJU SOCIĀLISTISKĀS SACENSĪBAS REZULTĀTI ŠĀ GADA 6 MĒNEŠOS

Aizupiešu fermas slaucēja Anisija Kirilova

Vārds, uzvārds	Govju skaits	Izslaukts piena 1987. gada 6 mēn.	+ vai - , salīdzinot ar to pašu laiku 1986. gadā
1	2	3	4

Irina Pisuka	47	2711	-76
Anisija Kirilova	48	2647	101
Lidija Serkova	49	2493	-56
Veronika Smeikste	49	2732	53
Veronika Kozlova	47	2697	-571
Anna Meluškāne	46	2686	-17
Lidija Ručica	49	2717	268
Kirjana Mihailova	45	2623	520
Aizupiešu lielfermā	380	2651	49

Znaida Trofimova	45	3394	-64
Zenta Juhņeviča	45	2897	-467
Jadviga Lepuka	45	2892	-403
Vija Conka	45	3133	-193
Baibu iermā	178	3079	-304

Lidija Fjodorova	31	3326	-114
Jekaterina Moskovaja	32	2788	-50
Vera Golubeva	30	3037	-649
Zabegu fermā	93	3047	-264

Natālija Lepere	21	3428	-297
Valentīna Sidorova	24	3519	-848

	1	2	3	4
--	---	---	---	---

Alvīna Mikulāne	23	3118	-984
Leimīšu fermā	68	3355	-759

Galina Bahanova	20	3840	
Antonina Srepankova	22	3884	
Uljana Amosova	17	3888	
Duntišķu iermā	59	3870	

Antonina Loginova	24	3890	282
Feklinija Daņilova	24	3487	371
Zoja Tumašova	25	3381	510

Lielfermā «Progress» I	73	3705	358
Jūlija Bobrova	56	3139	83
Jefrosinija Kapustenoka	54	2765	76
Marija Lazareva	54	3277	187
Nadežda Turubanova	53	3271	383
Leokādija Mūrniece	54	3418	459
Jevdokija Trofimova	55	2755	-81
Valentīna Mihailova	55	2983	-275
Lielfermā «Progress» II	430	3037	85

CILVĒKS BEZ ATMIŅAS IR KĀ KOKS BEZ SAKNĒM...

Šī gada 21. jūlijā svinēsim padomju varas atjaunošanas Latvijā 47. gadadienu. Vai šo notikumu tiešām uzveram kā svētku dienu?

Stabila tradīcija mums ir krāšņa un trokšņaina Jaungada sagaidīšana, Līgo svētki. Tie ir ar dabu, dabas ritumu saistīti svētki. Valsts svētkus cilvēki ļoti bieži uztver kā lieku deniņu pavaloties pa māju.

Svētkus svinēt nenozīmē neko nedarīt. Var norauties pa tīrumu vai fermu līdz melnai naktij, bet tad — brītiņu ļaut domām kavēties pie tā, kas godināms.

Un 21. jūlijā mums, Latvijā dzīvojošiem, vajadzētu atminēties savu sētu, dzimto vietu, kaimiņus un draugus, — savu zemi. Svētā atmiņas mirklī mēs šos savējos būsīm godinājuši ar labi padarītu darbu. Un cilvēki, kas nealkst skaļu vārdu, teiks: tie ir savas Dzimtenes patrioti. Mēs mīlēsim sevi, brāļus, brāļu bērnus, cienīsim savu un cita zemi, darbu.

Cilvēks ir vienāds ar vēsturi jeb tik liels vai tik mazs, cik liela vai maza ir viņa vēsture.

Kara aculiecinieki mūsu valstī tagad ir vecākā paaudze. Jauniešiem tas ir tikai vēsture. Diemžēl, vēsture, kura saistās ar iemācīšanos, ne ar inteligences līmeni vai dabisku vajadzību zināt un saprast visu, kas noticis pirms tevis. Lielākā daļa jaunākās paaudzes savas tautas, zemes likteņgaitas neuztver kā uz sevi attiecīnāmas lietas. Bet visi taču zinām to teicienu par saknēm... Lai arī kā nebūtu, bet mēs, jaunie, karu nekad neesam redzējuši, tāpat arī 1940. gada notikumus. Diemžēl tikai par to, kas pašu pārdzīvots, var pareizi spriest.

Tikai pašreizējā, vispārējās atklāšanas laikā, ikvienam kļuvis skaidrs, kādas postošas sekas atstājusi iepriekšējās paaudzes klusēšana... par nepatīkamo, tīši neizprotamo. Laikam tas ir bijis par iemeslu mūsdienu jaunatnes politiskajam infan-

tilismam, jo vai savādāk 14. jūnijā Rīgā pie Brīvības pieminekļa liktu ziedus ar lentēm «sovjetizācijas upuru piemiņai», vai 15. maijā būtu «panku gājieni», kuri skandina saukli «heijā, heijā, Latvija!».

Vecākā paaudze pārmet padesimniekiem bezdarbību, glēvumu, sak: «kad mēs augām... karojām, cīnījāmies». Bet ikviens jauniešs ekstremālos apstākļos laikam tomēr spētu būt varonis. Te atmiņā nāk kinorežisora Jura Podnieka uzņemtā filma «Vai viegli būt jaunam?» Un tieši tās domas, ko izteica Afganistānā dienējušie puīši: «Ja vajadzēs, arī tie spūrainie pratis cīnīties».

Vecākajai paaudzei tikai jāprot mums parādīt, ka visapkārt cilvēkam ir bezgala daudz svētuma: miers, zeme, laimīgi laudis.

Sandra ZAICEVA,
P. Stučkas Latvijas Valsts universitātes žurnālistikas nodaļas studente

Tā ir skaista un audzinoša tradīcija, kad tauta atceras un godina savus kritušos varoņus. Vasara mūsu republikas vēsturē iegājusi ar lielu pārbaudījumu un lielu uzvaru laiku. Tos atceroties, pie mums ierodas varoņu piederīgie no tāliem novadiem, lai kopā daļtos būdu rūgtumā un kļūtu stiprāki. Kritušajiem — piemiņa, dzīvajiem — daros Dzimtenes stiprumam.

DABAS STURĪTIS

Mirkļi, kas nozib ceļā

«...SATIKĀS UN BRĪNĪJĀS...»

«Nīva» ripo pa ceļu, vadītāja vērtīgi lūko laukus un pie sevis spriež, kur kādas darbs vēl darāms, atzīmē, kas jau veikts. Pa brīdim skatienu pamet uz ceļu priekšā. Pēkšņi kāja gluži automātiski

uzspiež uz bremzes pedāļa: interesanta satikšanās. Pa kreisi ceļmalā guļ runcis, viņam pretī otrā pusē — lapsa. Iztraucēti abi aizbēg katrs uz savu pusi.

«KUR TAD TU BIJI...»

Pēteris atgriezās mājās no darba. Te priekšā ceļam pāri ar slaidiem lēcieniem pārsāvēs stīrna. Drīz parādījās arī mazs plankumains kažlēniņš. Sajutis briesmas, tas pieplaka zemei tieši pelķē. Velosipēdists apstājās un noprasīja: «Kas tad tev notika?». Kažlēniņš piecēlās uz savām vēl nedrošajām kājām, patipināja pretī. Laikam beidzot atskārta, ka runātājs nav viņa māte, un iebēga atpakaļ rudzu laukā.

«KAS TUR KLIEDZA, KAS TUR BRĒCA...»

Uztraukums čurkstu kolonijā. Vesels bars putnu vienā virzienā kā virpulī riņķo gar alām grants

karjera stāvajā kraujā. Te tādu koloniju ir vairākas — citās valda miers. Kas par lietu? Pat

gluži apakšā stāvot neko nevar pamanīt. Un tad uz kādas dzegas sakustas rūsgans runcis un mūk

pa krauju prom — tad tikai tas kļūst redzams. Laupītājs uz rūsganā smilšu fona. Te medības viņš

rīkojis jau daudzas reizes — par to liecina iezīmētās kraujā «slīdes», pa kurām līdis, izkašņātās alu izejas.

Sportistiem — bāze

Agrofīrmas arodbiedrības komiteja sporta dzīves attīstīšanai un sportiskās meistarības augšanas veicināšanai no saviem fondiem

šogad atvēlējusi 2400 rubļu līdzekļu. Nav mazas arī tās summas, kas tiek atvēlētas no agrofīrmas budžeta līdzekļiem. Un mums ir patīkami, ka tam visam ir liela atdeve.

20 gadus sporta dzīvi saimniecībā, bet tagad arī visā firmā vada Jānis Belousovs. Viņš vienmēr ir rosībā, nepazīst dīku brīžu,

vienmēr organizē kādas sacensības. Izveidojušās stipras tradīcijas

daudzos viegatlētikas sporta veidos, sporta spēlēs, tagad atzinību

iemantojis futbols. J. Belousovs kopā ar siera rūpnīcas arodbiedrības

ceha komitejas priekšsēdētāju Jāniņu Pauniņu iekustinājuši arī šo kolektīvu. Izrādījās, ka te netrūkst draugu ne sporta karienei viegatlētikai, ne spēlēm.

Sports kļūst populārs, iegūst masveidību.

Tatjana GROMOVA, agrofīrmas arodkomitejas priekšsēdētāja.

Attēlā: Jānis Belousovs

NO VISAS LATGALES

slavenāko keramikas meistaru darbnīcām savākti šedevri Daugavpils mākslas un novadpētniecības muzejā.

Gan vecmeistara Andreja Paulāna un viņa skolnieku, ieskaitot arī mums ļoti pazīstamo Polikarpu Čerņavski, gan arī jaunākās paaudzes, kas tagad ar savām darbnīcām tik stipri sakoplojusi ap Rēzekni. Darinājumi saudzīgi glabājas fondos, tiek izstādīti telpās dažādos sarīkojumos, Latgales keramikas dienās. Iepriecina skatītāju acis, lielisko prātus.

Bet laikam gan šie darbi nekur tik jauki neizceļas, kā saules pielietā zālienā pašā pilsētas centrā. Un vēl diēnā, kad visa pilsēta svin savas jaunības svētkus. To lieliski papildināja plakāti namu logos gar ielu.

Māksla ar savu skaistumu vislabāk apbur cilvēkus tad, kad tā ir pielietama.

Attēlā: keramikas izstāde brīvā dabā.

Futbols pulcina draugus

Kad radās ideja par vairāku futbola komandu izveidošanu agrofīrmas ietvaros, gatavi bija savu vārdu teikt visi pieci mūsu neoficiālie sporta kolektīvi — speciālistu, šoferu, siera rūpnīcas, skolas un celtnieku

kopīgais ar melioratoriem. Taču līdz gatavam rezultātam nonāca pirmie četri. Un sacensības par labāko agrofīrmā piedalījās četras. Tas nav maz. Pēc divu apļu spēlēm izveidojās šāda situācija (skat. tabulu).

Atlika noskaidrot, kurš ieņems pirmo vietu. To izšķīra spēle starp speciālistu un siera rūpnīcas komandām 1. jūlijā. Ar rezultātu 3:0 uzvarēja speciālisti. Tāpat notika III vietas ieguvēju noskaidrošana starp šoferu un skolas komandām. Šajā spēlē uzvarēja šoferi, rezultāts — 4:2. Tātad, viss

Komandas	Spēļu rezultāti			Vārtu starpība	Punkti
Siera rūpnīca	3:3 2:0	7:2 5:5	5:4 9:6	31-26= +5	8
Speciālisti	3:3 6:2	1:3 13:1	7:4 3:4	33-17= +16	7
Skola	2:7 5:5	3:3 1:15	3:2 3:3	27-36= -9	7
Šoferi	4:5 6:9	4:7 4:3	2:3 3:8	28-40= -12	2

salikts pa plauktiņiem. Pirmajā vietā ir speciālistu komanda, otrajā — siera rūpnīcas, trešajā — šoferi un šo sarakstu noslēdz skola.

Visu komandu dalībnieki guva vērtus. Starp viņiem atklājās arī īsti bombardieri. Nosauksim labāko vārtu «autorus». Skolas komandā tie

ir Vasiļevskis — deviņi vārti, Bērziņš — seši, speciālistu komandā — Šņepsts ar vienpadsmit vārtiem, Mamedovs un Poplavskis — katram

pa seši, šoferu komandā — Ivanāns — trīspadsmit vārti, Lomovam un

Kodoram pa četriem, siera rūpnīcas komandā — Rastopčinam 13 vārti, Lavrenovam — septiņi.

Mēs tagad zinām savu komandu spējas, stiprās un vājās puses. Taču

ar to vien vēl ir par maz. Daudz uzmanības tiek veltīts treniņiem, meistarības izkopšanai. Bet vajadzīga arī sacensību pieredze. Mūsu futbolisti ar labpatiku uzņēma BSB «Vārpa» rajona padomes ideju par turnīra sarīkošanu, lai noteiktu pilsētas labāko komandu.

Futbols agrofīrmā ieguvis plašu atzinību un pulcina daudz draugu. Skatītāju atzinība, kā saka, ir iemantojama lieta. Reizē ar prasmes un pieredzes bagātināšanu mums vēl jāpadomā, lai komandām būtu pienācīgi tērpi.

Spēļu kalendārais plāns izlikts kolhoza kantori. Stadionā gaidām vairāk līdzjutēju.

Anatolijs BEINAROVICŠ

Redaktors A. RANCĀNS

